מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את חלקי עץ האחריות ומשמעותם
- לזהות מעגלי אחריות שונים בחיים
- לתרגל חשיבה על מעשים של אחריות בכל מעגל

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת חלקי העץ

1. ב – ערכים שחשובים לי
2. ג – אני - השם או הסמל האישי
3. ג – שלושה
4. ב – מעגלי אחריות
5. א – צבע אחד למעשים שעושים, צבע אחר למעשים שרוצים להוסיף

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – קו האדמה מצויר בשליש התחתון של הדף
2. נכון – הענפים כוללים אני, משפחה, חברים וכיתה, קהילה וסביבה
3. לא נכון – בעץ הכיתתי מוסיפים עלה כל שבוע במהלך חודש האחריות
4. נכון – אחת הוריאציות היא יצירת העץ בכלי ציור במחשב
5. לא נכון – מומלץ לצלם בסוף החודש ולהשוות להתחלה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. שורש
2. סמל
3. אחריות
4. עלים
5. כיתתי
6. פירות

חלק ד' – התאימו בין חלק העץ לתפקידו

1. 1 – ג (ערך שמחזיק אותי)
2. 2 – ד (השם או הסמל האישי שלי)
3. 3 – ב (מעגל אחריות בחיים)
4. 4 – ה (מעשה שכבר עושים)
5. 5 – א (מעשה שרוצים להוסיף)

חלק ה' – סדרו את שלבי יצירת העץ

1. משרטטים קו אדמה בשליש התחתון של הדף
2. מציירים שורשים וכותבים עליהם ערכים
3. בגזע כותבים שם או מציירים סמל אישי
4. מציירים ענפים ומוסיפים עליהם עלים
5. מקשטים את העץ ומעניקים לו שם

חלק ו' – כתיבה אישית

1. תשובה אישית הכוללת שלושה ערכים כמו יושר, נתינה, כבוד עם הסבר קצר לכל אחד
2. תשובה אישית הכוללת שני מעשים (עושה/רוצה להוסיף) בכל אחד משלושת המעגלים שהוזכרו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורשים מסמלים ערכים שחשובים לתלמיד/ה
- למשל: אני, משפחה, כיתה, קהילה, עולם - כל שתי תשובות נכונות מקובלות
- צבע אחד למעשים שכבר עושים, צבע שני למעשים שרוצים להוסיף

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג דוגמת עץ מצויר על הלוח לפני התחלת הדף כדי להמחיש את המושגים
- כדאי לחבר את תרגיל הכתיבה האישית לפעילות היצירה בכיתה כהכנה לפני הציור בפועל
- בחלק ההתאמה אפשר לבקש מהתלמידים לצייר חץ במקום לכתוב, להקלה על תלמידים מתקשים

דף תרגול: עץ האחריות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

עץ האחריות הוא פעילות יצירה שבה כל חלק בעץ מסמל משהו: השורשים הם ערכים, הגזע הוא אני, והענפים הם מעגלי אחריות שונים. בדף הזה נתרגל את המושגים האלה.

1 חלק א' – הבנת חלקי העץ

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מסמלים השורשים בעץ האחריות?

א) מעשים שכבר עשינו ב) ערכים שחשובים לי ג) שמות של חברים ד) מעגלי אחריות

2. מה מסמל הגזע בעץ?

א) ערך ב) עלה ג) אני - השם או הסמל האישי ד) ענף

3. כמה שורשים לפחות צריך לצייר בעץ?

א) אחד ב) שניים ג) שלושה ד) חמישה

4. מה מסמלים הענפים בעץ?

א) ערכים ב) מעגלי אחריות ג) שמות חברים ד) צבעים

5. מה ההבדל בין שני צבעי העלים?

א) צבע אחד למעשים שעושים, צבע אחר למעשים שרוצים להוסיף ב) אין הבדל בין הצבעים

ג) צבע אחד לבנים וצבע אחר לבנות ד) הצבעים מסמלים עונות שנה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קו האדמה מצויר בשליש העליון של הדף	☐	☐
2	אחד ממעגלי האחריות בענפים הוא קהילה	☐	☐
3	בעץ כיתתי כל תלמיד מוסיף עלה פעם בשנה בלבד	☐	☐
4	אפשר ליצור את העץ גם בצורה דיגיטלית	☐	☐
5	מומלץ לצלם את העץ הכיתתי רק בתחילת החודש	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. על כל _____ כותבים ערך שמחזיק אותי

2. בגזע כותבים את השם או מציירים _____ אישי

3. כל ענף בעץ הוא מעגל _____

4. על הענפים מוסיפים _____ בשני צבעים שונים

5. עץ _____ מתמלא עלה אחד בכל שבוע של חודש האחריות

6. בעץ עונות מוסיפים בכל חודש עלים, פרחים ו _____

4 חלק ד' – התאימו בין חלק העץ לתפקידו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שורש	___	**א.** מעשה שרוצים להוסיף
2. גזע	___	**ב.** מעגל אחריות בחיים
3. ענף	___	**ג.** ערך שמחזיק אותי
4. עלה בצבע אחד	___	**ד.** השם או הסמל האישי שלי
5. עלה בצבע אחר	___	**ה.** מעשה שכבר עושים

5 חלק ה' – סדרו את שלבי יצירת העץ

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בגזע כותבים שם או מציירים סמל אישי
☐	מציירים ענפים ומוסיפים עליהם עלים
☐	משרטטים קו אדמה בשליש התחתון של הדף
☐	מקשטים את העץ ומעניקים לו שם
☐	מציירים שורשים וכותבים עליהם ערכים

6 חלק ו' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שלושה ערכים שהייתם כותבים על השורשים שלכם, והסבירו בקצרה למה בחרתם בהם

2. כתבו מעשה אחריות אחד שאתם כבר עושים ומעשה אחד שהייתם רוצים להוסיף, בכל אחד ממעגלי האחריות:
אני, משפחה, כיתה

כרטיס יציאה

מה מסמלים השורשים בעץ האחריות?

ציינו שני מעגלי אחריות שמופיעים בענפים

מה ההבדל בין שני צבעי העלים בעץ?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀